

DR. IZSÓ ISTVÁN

A BÁNYAKAPITÁNYSÁG PALOTÁJA MISKOLCON

MISKOLC, 2020

A Bányakapitányság székházának címlapon látható utcai homlokzati rajza
az 1970-es években készített épület-felújítási terv felhasználásával rekonstruált
eredeti látványterv

Bevezetés

A miskolci Bányakapitányság 1923-1924 években felépített Soltész Nagy Kálmán u. 5. szám alatti székháza vagy - ahogy a korabeli sajtó elnevezte - palotája, az első épület volt a Soltész Nagy Kálmán utca e szakaszán.

Ez az írás a korabeli híradások és egyéb rendelkezésre álló források alapján mutatja be az épület létesítésének történetét.

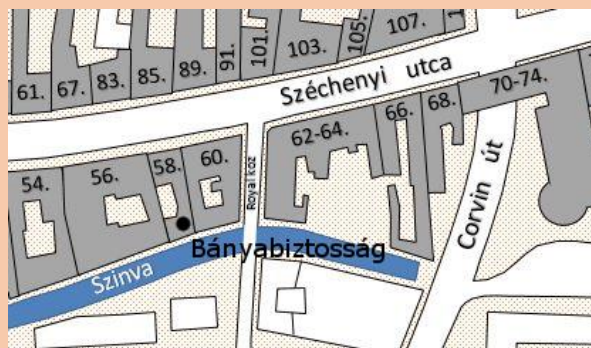
Az előzményekhez tartozik, hogy a szénbányászat 19. sz. végétől megmutatkozó gazdasági növekedésének egyik következményeként, 1911-ben bővítették a bányahatóság szervezetét és az addig működő 7 bányakapitányság és 3 bányabiztosság mellé, a Zsil-völgyi, a mecseki és a borsodi szénmedencék bányászatanak hatósági felügyeletére 1-1 bányabiztosságot hoztak létre, Petrozsény, Pécs és Miskolc székhellyel. Az új bányabiztosságok 1911. november 1-től kezdték meg működésüket.

A trianoni békeszerződés következtében a 7 bányakapitányságból és 6 bányabiztosságból álló bányahatósági szervezetből mindösszesen a budapesti Bányakapitányság, valamint a pécsi és miskolci Bányabiztosságok maradtak az ország új határain belül. A kormány ezért rákényszerült a bányahatósági szervezet átformálására és 1922. szeptember 1-i hatállyal a két bányabiztosságot bányakapitánysággá szervezte át, továbbá Salgótarján székhellyel egy negyedik bányakapitányságot hozott létre.¹ Az átszervezésekkel egyidejűleg merült fel annak szükségessége is, hogy az új bányakapitányságok megfelelő elhelyezést nyerjenek.

¹ A bányahatósági szervezet vázolt átalakításairól részletesebb adatok találhatóak „A bányahatóság története Magyarországon” c. munkámban (Budapest, 2019.), amely a Magyar Elektronikus Könyvtár WEB-lapján keresztül is elérhető:
<https://mek.oszk.hu/19700/19786/>

A székházépítés előzményei és megvalósítása

A miskolci Bányabiztosság egy 1911. október 15-én kötött bérleti szerződés eredményeképpen a Széchenyi utca 76. sz (ma 58. sz.²) alatti bérházban – a Royal Szálloda (ma 60. sz.) melletti un. „Wilhelm-házban” - nyert elhelyezést. A bérleti szerződés szerint *„Weisz Vilmos miskolczi lakos bérbeadja, a budapesti bányakapitányság pedig, az alája rendelt miskolczi m. kir. bányabiztosság hivatalos helyiségei számára bérbe veszi a bérbeadó tulajdonát képező Széchenyi utca 76. számú két emeletes lakóházának a második emeleti Arany János utcai helyiségeit és pedig három szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba és kamara, hozzátartozó padlás, fakamra és többi mellékhelyiségekkel együtt.”*

A miskolci Bányabiztosság volt irodájának helyet adó épület egy 2017-ben készült térképen, illetve egy 1910-ben készült képeslapon³

² Bővebben: Dobrossy István: Miskolc írásban és képekben 8. (Miskolc, 2001) 40-44. p.

³ A kép forrása: [https://hu.wikipedia.org/wiki/Wilhelm-h%C3%A1z_\(Miskolc\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Wilhelm-h%C3%A1z_(Miskolc))

Ezt az elhelyezés csak ideiglenes volt, a hivatal végleges székházának a Kossuth u. 15. sz. alatti régi adóhivatali épületet szánták. Ennek az épületnek az átalakítására az 1914-15. évi állami költségvetés előirányzott 18500 koronát⁴, de az I. világháború kitörése következtében a beruházást elhalasztották. A terv megvalósításának kérdése csak 1920-ban került újra napirendre. A Reggeli Hírlap c. miskolci lap 1920. január 24-i száma erről a következő hírt közölte:

— A Kossuth-utcai régi adóhivatal helyiségét a pénzügyigazgatóság a bányabiztosság céljaira szándékozott átalakítani. Az építészeti szakbizottság legutóbbi ülésén foglalkozott az átalakítással s tekintettel arra, hogy az átalakítás költségeiből új épületet lehet emelni, javasolta a tanácsnak, hogy az átalakításhoz ne járuljon hozzá. A tanács tegnapi ülésén tárgyalta az átalakítás kérdését s az építészeti szakbizottság javaslata alapján elutasította a pénzügyigazgatóság javaslatát.

A döntés következtében a hivatal megfelelő körülmények között történő elhelyezésének kérdése újra lekerült a napirendről, pedig a bérelt irodát ekkor már „kinőtte” a Bányabiztosság, melynek létszáma a kezdeti 3-4 főről, 1918-ban 7 főre növekedett. Erről egy későbbi sajtóhír⁵ is megemlékezett:

a miskolci bányabiztosság négy műszaki és két adminisztratív tisztviselője részére három szűk szobácska áll rendelkezésre. Rajzterme például nincsen a bányabiztosságnak úgy, hogy vagy lakásukon, vagy a helyszínen kénytelenek a tisztviselők a szükséges rajzokat készíteni.

A trianoni békediktátum alapján bekövetkezett változások azonban hamarosan elodázhatatlaná tették a székházkérdés végleges megoldását. Elsőként a Reggeli

⁴ Állami zárszámadás az 1914-15. évre (Budapest, 1917. 166. p.)

⁵ A Reggeli Hírlap 1922. június 9-én megjelent tudósításának részlete.

Hírlap 1921. október 27-i száma számolt be a bányahatósági szervezet tervezett átalakításáról:

— Átszervezik a bányabiztosságokat. A Reggeli Hírlap értesülése szerint kormánykörökben elhatározták a bányabiztosságoknak bányakapitányságokká való átszervezését. A híradás szerint úgy a pécsi, mint a miskolci bányabiztosságok is átszervezés alá kerülnek. Ugyancsak tervbe vették, hogy Salgótarjánban is felállítják a bányabiztosságot. Megbízható közlések szerint a miskolci bányakapitányság vezetője Gallow Rudolf főtanácsos lesz, aki minden valószínűség szerint a miniszteri tanácsosi címet is meg fogja kapni. Az átszervezési munkálatok a széntermeléssel és egyéb bányagazgatási munkálatokkal fűggnék össze.

A Magyar Jövő c. miskolci lap 1922. április 22-én megjelent száma már részletesebb tudósítást közölt:

Bányakapitányság lesz a miskolci bányabiztosságból

— Gallow főtanácsos nyilatkozata —

Még tavaly ősszel felvetődött a terv, hogy a magyarországi bányabiztosságokat, amelyek a mai rendszer szerint a budapesti bányakapitányság alá tartoznak, teljesen önálló hatáskörrel ruházzák fel. Ez úgy történnék, hogy a bányabiztosságokat bányakapitányságokká szerveznék át s közvetlenül a kereskedelemügyi minisztériumnak tartoznának felelősséggel. Mint a *Magyar Jövő* most megbízható forrásból értesül, a terv a megvalósítás stádiumába jutott.

Ezzel kapcsolatban kérdést intéztünk a miskolci bányabiztossági hivatal vezetőjéhez, Gallow Károly bányahatósági főtanácsoshoz, aki a következőkben tájékoztatott bennünket a nagyfontosságú átszervezés kérdésében:

— A terv már régi kívánsága a szakköröknek. Pozitívebb formát tavaly ősszel öltött, most azután egészen komolyan tárgyalnak a miniszteriumban a terv megvalósításáról. A bányabiztosságnak bányakapitánysággá való átszervezése főképpen adminisztratív szempontból jelent nagy előnyt, arról van ugyanis szó, hogy a címváltozással önálló hatáskört kapunk. Ez pedig azt jelenti, hogy a hatáskörünkhöz tartozó borsodi szénmedence bányáinak ügyeiben a lehetőséghez mérten a leggyorsabban intézkedhetünk majd anélkül, hogy — mint a mai rendszernél történik — a budapesti bányakapitányság jóváhagyását is meg kellene szerezni. Ez különben már is csak formai természetű s csak a ügyek gyors elintézését hátráltatja.

— Az átszervezéssel különban a mai létszámunk nem fog változni. Legutóbb más, megfelelőbb helyiség ügyében is tettem illetékes helyen előterjesztést. Ennek azonban egyelőre akadályai vannak. Bányakapitánysággá való átalakulásunk előnyeit egyébként a borsodi szénmedencéből táplálkozó vállalatok, ipartelekpek, szénfogyasztó lakosság is jótékonyan élveznék, habár csak közvetve is.

A vonatkozó jogszabály kihirdetéséről a Reggeli Hírlap 1922. július 23-i száma tudósított:

— **Bányakapitánysággá szervezik a miskolczi bányabiztosságot.** A Budapesti Közlöny szombati száma pénzügyminiszteri rendeletet közöl, amely szerint: az elsőfoku bányahatóságok eljárásának egyszerűsítése és gyorsítása céljából a miskolczi és pécsi bányabiztosságokat szeptember 1-ei érvénnyel bányakapitányságokká szervezik át. A rendelet szerint a miskolczi bányabiztosság területe kiterjed Borsodmegyére, továbbá Abauj-Torna, Bereg, Gömör, Szabolcs, Szatmár, és Zemplén megyéknek meg nem szállott területére. Ertesülésünk szerint a bányakapitányságok vezetői miniszteri tanácsosi címet és jellegzet kapnak és így Gallow Rudolf m. kir. főbányatanácsost a miskolczi bányabiztosság vezetőjét is napokon belül miniszteri tanácsossá nevezik ki.

A Reggeli Hírlap 1922. szeptember 10-i száma már részletes tudósítást közölt az átszervezés megtörténtéről:

Bányakapitányság lett a miskolci bányabiztosság

A pénzügyminiszter — mint ismeretes — szeptember 1-től kezdődőleg bányakapitánysá, okká szervezte át a magyarországi bányabiztosságokat és így a miskolci is.

Mivel ez az átszervezés az egyes bányabiztosságok ügymenetében, de hatáskörében is jelentős változást jelent, megkérdeztük ez ügyben Gallow Károly m. kir. főbányatanácsost, a miskolci bányakapitányság vezetőjét a következőket mondotta:

— A pénzügyminisztériumtól az átszervezésre vonatkozólag még nem kaptunk utasítást, de már megváltozott ügymenettel és megnagyobbodott hatáskörrel dolgozunk. Bányakapitánysággá való átszervezésünk leglényegesebb következménye az, hogy közvetlen tárgyalhatunk a minisztériummal és iniciatív jogkörünk kiterjed nemcsak a hatáskörünkbe tartozó bányákra, de országos jellegű bányagazgatási kérdésekre is.

— Hatáskörünkbe tartozik ezentúl mindennemű bányaadományozási jog, társulati ügyek és a bányatárspénztárak ellenőrzési joga is. Főleg ez utóbbi kérdéssel kívánunk intenzíven és teljes alaposítással foglalkozni. Különben a pénzügyminisztériumban is állandó napirenden tartják ezt a kérdést és iránta teljes jóakarattal vannak. Már most megtenné a miskolci bányakapitányság javaslatát a bányatárspénztárak reformjára vonatkozólag azonban ezt különféle ügyek akadályozzák.

Mivel a bányatárspénztárak reformjának kérdése már régen kísértő probléma. A kérdés egy alapos ismerőjéhez fordultunk, akitől a következő felvilágosítást kaptuk:

— Ami ma és már hosszú idő óta, helyesebben mondva megsejtelése óta történik, úgy az állami, mint a magánvállalatok társpénztárainál, az ma már elavult és gyökeres reformra szorul.

Részletek érintése nélkül megállapítható, hogy türethetetlen az, hogy a munkások filléreiből megizmosodott bányatárspénztárak ügymenetében mindenki belekontárkodhat, csak a tulajdonképeni érdekelt: a munkások nem. — Igaz ugyan, hogy a munkásokból tevődik össze a társpénztári igazgatóság és választmány, azonban ennek a két szervnek az illetései a bánya, illetve vállalat igazgatóinak elnökei és jelenléte mellett folynak le.

— Egy másik antiszociális jellegzetessége ezeknek a bányatárspénztáraknak az, hogy nincsennek egymással semmiféle elszámolási és ügymeneti viszonyban. Ez pedig az jelenti, hogy például, ha egy bányász tíz évi társpénztári tagság és járulék fizetés után új munkahelyre távozik, akkor elveszti befizetett járulékát, minden jogosultságát és új munkahelyén előlől kezd a fizetést.

— Ilyen módon lesznek tőkeörösek a munkások minden különösebb előnye nélkül az egyes bányatárspénztárak és így történhetik meg az, hogy a magánbányatárspénztárak tagjainak csak 20 százaléka „előző”-i befizetett járulékaiknak hasznát száználmasan csekély nyugdíja formájában. A munkások vezetői már többször ismertették mértékadó helyen a bányatárspénztárak reformjára vonatkozó korszerű javaslatukat, sőt ez ügyben már országos ankétok is voltak eredménytelenül.

— Két életre való reform is van a bányatárspénztárak reformálására. Az egyik az, hogy helyezték centrális vezetés alá az ország összes társpénztárát, mely esetben az egyes ipari és bányatelepeken, fióktárspénztárak működnek megegyező ügymenettel. A másik pedig az, hogy az egyik társpénztárnál eltöltött tagság és befizetett járulék munkaváltoztatás esetén utaltassék át a munkás új munkahelyén levő társpénztár javára.

— Ezek azonban egyelőre csak tervek és messze vannak a megvalósulástól, pedig illetékesek már rekeszmélhetének a társpénztárak reformjának párancsoló szükségességére.

A következő híradás félévvel későbből származik⁶:

— Székházat épít a bányakapitányság. A bányakapitányság székházának építési ügyében szombaton előlegett a polgármester tárgyalási folytatott. Az építéshez a kapitányság telket kér a várostól. A székház építésére a bányakapitányság körületébe tartozó szénbányák szénfelárat állapításának meg és ilyen módon az államkincstár megterhelése nélkül összegyűjti az építési költség.

⁶ Reggeli Hírlap 1923. március 11-i száma

A híradást megelőző napon a Bányakapitányság helyettes vezetője az alábbi levelet intézte Miskolc város polgármesteréhez:

1923. évi 913. szám.
=====

Méltóságos

Dr. Hodobay Sándor urnak

Miskolcz thjf. város polgármesterének

M I S K O L C Z .
=====

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyministerium az 1923. évi március hó 8-án kelt 35.286/1923. XVI. szakosztály számú magas rendeletével utasította a miskolczi m. kir. bányakapitányságot, hogy a Miskolczon létesítendő, bányakapitánysági épülethez szükséges telek átengedése tárgyában már folytatott tárgyalásokra való tekintettel - a részletek megbeszélése végett - Méltóságoddal lépjen újból érintkezésbe és a lefolytatandó tárgyalás eredményéről tegyen kimerítő jelentést.

Az eddigi tárgyalások során - arról lévén szó, vajjon hajlandó-e Miskolcz thjf. városa a Kossuth utca 15. számú régi, adóhivatali épületért és ennek telkéért, csereképpen, szükséges nagyságú telket adni, amelyen a bányakapitányság hivatala és tisztviselői részére természetbeni lakásokat magában foglaló épület emeltetnék - Méltóságod a Soltész Nagy Kálmán utcában levő üres telkeket tartotta a csereügyletre s a kívánt célra alkalmasnak és kilátásba helyezte azt is, hogy a bányakapitányságnak erre vonatkozó ajánlatát, ha az kellő időben benyújtatnék, még a márciusi közgyűlés le fogja tárgyalni.

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyministerium, mielőtt ebben a kérdésben határozna, még az alábbiakra kíván tájékoztatást.

A bányahatósági épület számára, ha azt az építés alatt ál-

ló pécsi és salgótarjáni épületek módjára akarnók létesíteni, ahol a természetbeni lakásokhoz kis gazdasági udvarok, esetleg kis kertcskék is fognak tartozni, a vázlatrajzon III. számmal jelölt parcella nem elegendő, hanem legalább is kétszer akkora területre lenne szükség.

Vajjon hajlandó-e a város a régi adóhivatali épületért és annak telkéért csereképen ily kiterjedésű területet átengedni?

Nem köti-e a város az ily értelemben teendő csereajánlat elfogadását egyéb, különleges feltételekhez?

Hivatalos tisztelettel megkeresem ennél fogva Méltóságodat, hogy fentiekre vonatkozó észrevételeit, a lehető legsürgősebben közölni méltóztassék.

Magyar királyi bányakapitányság.

M i s k o l c z o n , 1923. évi március hó 10-én.

A hivatalfőnök helyett:

S. László János
m. kir. bányahatósági főtanácsos.

*Ep. bir.
Jó. 1. em. belül opátusg.
m. kir. bányahatósági főtanácsos.
L. em. sp. 2. em.
m. kir. bányahatósági főtanácsos.
5751111.*

VÁROS TANÁCSA		
ERKEZETI 1923. MÁR. 10.		
7088 SZÁM		MELLEKLET
ELŐZAM:	ELC-UD	1

A válaszra nem kellett sokáig várakozni:

„Tekintetes

M. kir. Bányakapitányságnak

Miskolcz

Hivatkozással 913. számú átiratára, tisztelettel értesítjük, hogy a város törvényhatósági bizottsága által alakított építési szakbizottság javaslata alapján hajlandók vagyunk a városi törvényhatósági bizottság elé oly értelmű javaslatot terjeszteni, hogy a Miskolczon létesítendő bányakapitánysági épület céljaira a város engedje át a Soltész Nagy Kálmán utca keleti oldalán a Zsolcai kaputól számozott 3-ik és 4-ik telket, összesen 575 négyszögöl területet, cserében a Kossuth utca 15. számú régi adóhivatali épületért és annak telkéért.

Ezen telekcserét a város a következő feltételekhez köti.

1. Az átengedendő városi telek Soltész Nagy Kálmán utcai homlokzatvonalára egész hosszában az utca jelentőségének megfelelő kivitelben két emeletes épülettel építendő be.
2. Az építés a városi tanács által jóváhagyandó tervek szerint, a folyó évben megkezdendő s az építés megkezdésétől számított egy éven belül befejezendő.
3. Az épület a bányakapitánysági hivatal és tisztviselői részére szükséges természetbeni lakások céljaira emelendő.
4. Az építés miskolczi iparosok által hajtandó végre.

Szíveskedjék ezen feltételeket s telekcserére ajánlatot a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminisztériummal közölni s a vonatkozó döntést annak idején a törvényhatósági bizottság határozatának meghozatala céljából hozzánk eljuttatni.

Kelt: Miskolcz thjff, város tanácsának 1923. március hó 27.-én tartott ülésén.

olvashatatlan aláírás

Dr. Hodobay Sándor sk.

műszaki főtanácsos

polgármester⁷

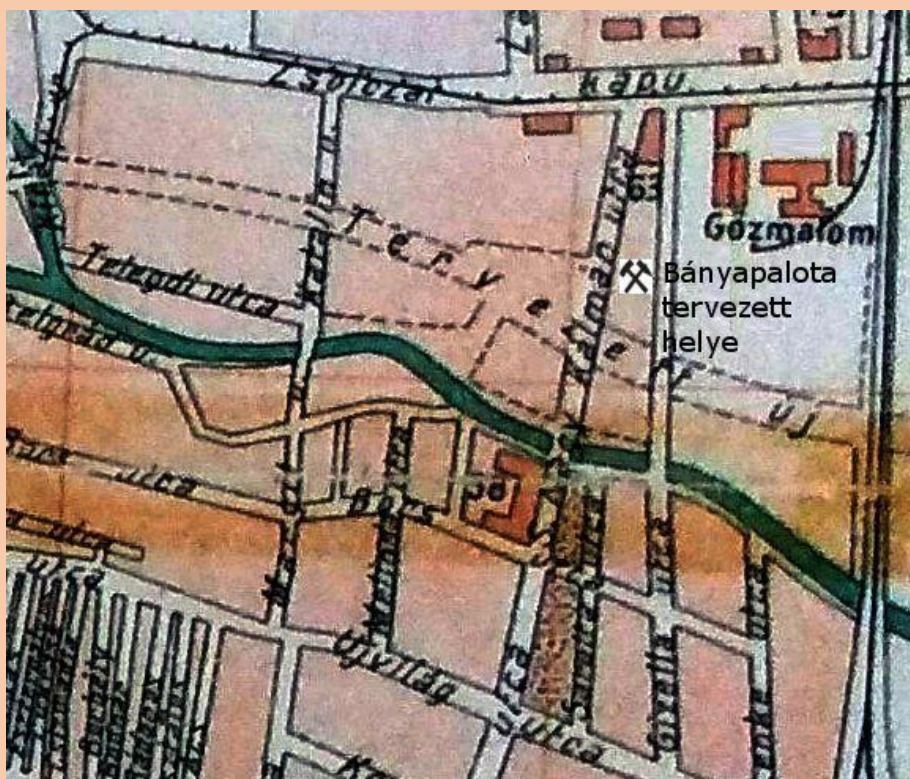
Az ingatlan-cseréről a Reggeli Hírlap 1923. május 16-i száma is tudósított:

— Telkeket ad a város a bányakapitányságnak és az erdőigazgatóságnak. A város gazdasági szakbizottsága keddi ülésében elhatározta, hogy a bányakapitányság székháza részére 575 négyszögöl területet ad el a pénzügyi kincstárnak a Soltész Nagy Kálmán utcán, négyszögölenként 5000 koronáért. Kikötötte azonban a bizottság, hogy a pénzügyminiszter a kétemeletes palota építését egy éven belül tartozik megkezdni és az építkezésnél miskolczi iparosokat kell alkalmazni. Ugyancsak elhatározta a bizottság, hogy a Soltész Nagy Kálmán utcán 603 négyszögöl telket engednek át ingyenesen az erdőigazgatóság kétemeletes palotája céljára. Az építésnél ugyanolyan feltételeket szabott meg a bizottság, mint a bányakapitányság építkezésénél.

⁷ A levelek eredetiben a BAZ. Megyei Levéltárban találhatóak.

Az ingatlan-csere lebonyolításához azonban a törvényhozás hozzájárulása lett volna szükséges. A minél gyorsabb elintézés érdekében ezért a Pénzügyminisztérium a csere helyett végül a telek megvásárlása mellett döntött. Az ingatlan adásvételére hamarosan sor került és ellenértékeként 2 875 000 korona a Pénzügyintézeti Központnál vezetett „szénfelár számla a széntermelés fokozására és a széngazdálkodás megjavítására című folyószámla terhére” 1923. július 3.-án átutalásra került (77.794/1923. P.M.).

A megvásárolt telek és a tervezett épület helyét az alábbiak szerint, egy 1916-ból származó, de 1923-24-ben is valós állapotot mutató várostérkép-részleten tüntettem fel:

Amint a térképen látható, a mai Bajcsy-Zsilinszky utca nyomvonala még csak tervezett utcaként volt bejelölve és a Soltész Nagy Kálmán utca ettől északra eső szakaszán sem állt még egyetlen épület sem (a térképen 63 számmal jelölt épület - Kultúrmérnökség – is még csak terv volt ekkor). A térképen bányászjelvénnel bejelöltem a Bányakapitányság székházának építése céljára megvásárolt telkek helyét. Összehasonlításképpen az utca e szakaszának mai műholdképét is közlöm, hasonlóképpen megjelölve a bányakapitánysági palotát.

A Reggeli Hírlap 1923. augusztus 9-i száma további információkat is közölt:

— Felépítik a miskolci bányakapitányság palotáját. Urbán Béla pénzügyminisateri tanácsos szerdán bemutatta Hoóobay Sándor dr. polgármesternek a bányakapitányság székházára Megyasznay István dr. műépítész által készített terveket. A pénzügyminisaterium a versenytárgyalás alapján elkészíti a részletes terveket és rövidesen kiírják a versenytárgyalást. A székház építését szeptember első napjaiban kezdik el és még a tél beállta előtt tető alá hozzák az épületet.

Az Urbán Béla által felvázolt ütemezés azonban túlságosan optimistának bizonyult. A Reggeli Hírlap 1923. szeptember 14-i száma a következő korrekciót közölte:

— Tavaszra halasztották a bányakapitánysági palota felépítését. A miskolci pénzügyi palota kibővítésével egyidőben több állami épület építésének és megnagyobbításának terve is felmerült. Szó volt többek között egy bányakapitánysági palota építéséről is, amelyet az a körülmény tett szükségessé, hogy a miskolci bányakapitányság tisztviselői és kezelői jelenleg három kis szobában összezsúfoltan dolgoznak, úgy, hogy fontos tárgyalásokat szinte lehetetlen ott folytatni. Mivel pedig a bányakapitányság hatásköre és ezzel együtt munkája is bővült, a kormány már hónapokkal ezelőtt hozzá is járult egy új emeletes bányakapitánysági palota építéséhez. Az erre vonatkozó építési tervek is elkészültek már, ennek dacára különféle okok folytán a palota felépítése halasztást szenvedett. Jelenleg az a helyzet, hogy a miskolci államépítészeti hivatal még e hónapban beszerzi a szükséges téglamennyiséget és a tavasszal megkezdik a bányapalota építését.

A Miskolci Napló ugyanezen a napon megjelent száma a következőket közölte:

Tavasszal építik fel a miskolci bányapalotát

(A Miskolci Napló munkatársától.)
Több állami épület emelésének, kijavításának terve merült fel az idén, amelyek közül a pénzügyi palota harmadik emeletének felépítése már csaknem befejezést nyert. Mint az államépítészeti hivataltól értesülünk, legközelebb a bányakapitányság palotája épül fel.

A kormány felhatalmazta a miskolci államépítészeti hivatalt, hogy az építkezéshez szükséges téglákat beszeresse. A bányapalota építéséhez körülbelül kétszázezer darab téglára van szükség, ez a mennyiség a mai átlagos árak szerint negyvenmillió koronába kerül. Az államépítészeti hivatal a kormányrendeletre alkalmazkodva, haladéktalanul megkezdte a téglák beszerzését.

A bányapalota építését a tél előtt már nem kezdik meg. A munka tavasszal azonban okvetlenül hozzáfognak a bányapalota megépítéséhez. Az anyagokat azért szerzik be előbb, nehogy az emelkedő árak később tetemesen megdrágítsák az építkezést.

A reggeli Hírlap 1923. október 12-i száma újabb fejleményekről számolt be:

— **Felépítik a bányapalotát.** A miskolci bányakapitányság, mint ismeretes, az egyik Széchenyi utcai magánházban van elhelyezve három kis szobában. Ez a körülmény természetesen nagyon megnehezíti a különben nagyfontosságú hivatal működését és éppen ezért a pénzügyminisztérium már régebben tervbe vette egy megfelelő bányapalota építését. Ennek felépítését eredetileg ez év tavaszára tervezték a pénzügyminisztérium, azonban különböző okok miatt a bányapalota felépítése elmaradt. A miskolci államépítészeti hivatal közlései szerint azonban most már egészen bizonyos a bányapalota felépítése, amennyiben ahhoz hozzájárult a pénzügyminisztérium is, amelynek utasítására még ez év őszén megtörténnek a tervezett bányakapitánysági palota alapásatásai, a jövő év tavaszán pedig megkezdődik annak építése is.

A Magyar Jövő 1923. november 6-i száma a versenytárgyalás eredményéről tudósított:

A jövő héten kezdik meg a miskolci bányakapitányság palotájának építését

— **Árva Pál miskolci építész nyerte el az építkezést** —

Miskolc, november 2

A miskolci bányakapitányság palotájának építése a megvalósítás stádiumába jutott. A minisztérium pénteken ugyanis döntött a beérkezett pályázatok felett. A minisztérium négy miskolci és négy budapesti építész-vállalatot hívott fel ajánlatételre. Összesen 6 ajánlat érkezett be. *Mód Lajos* budapesti és *Bloch és Stim* miskolci építészek nem pályáztak. A hat ajánlatot csütörtökön bontották fel. *Árva Pál* miskolci műépítész 798 millió, *Tőke György* (Budapest) 826 millió, *Kirán Béla* (Miskolc) 863 millió, *Nagy István* (Budapest) 890 millió, *Radó és Gábor* (Budapest) 958 millió, *Potenga és Katona* (Miskolc) 1037 millió ajánlatot tettek.

A miniszterium aztán pénteken délelőtt döntött az ajánlatok felett. A hatalmas állami építkezést e szerint a legkedvezőbb ajánlatot tett *Árva Pál* miskolci építész nyerte el.

Értesülésünk szerint a negyven méter frontu kétemeletes palota építését hétfőn már meg is kezdik. Egyelőre természetesen csak a föld munkálatokat.

A Miskolci Napló és a Reggeli Hírlap 1923. november 9-én megjelent számai ehhez a továbbiakat fűzték hozzá:

— **A bányapalota felépítésével hét lakás szabadul fel Miskolcon.** A bányapalota ügyében a múlt héten megtartott versenytárgyalásra, mint közudomásu, hat pályázat érkezett le. A pályázatok nyolcszázmilliótól egy milliárdig terjedtek. A pályázók között volt három budapesti és három miskolci cég. Az építést Árvai Pál miskolci építésmérnök kapta meg, ki már most a házra nyult őszön megkezdte az előmunkálatokat. Az újonnan épülő bányapalota két emeletes lesz és a hivatalos helyiségeken kívül hat családos bányakapitánysági tisztviselő részére is megfelelő lakás lesz benne. Ezzel az építkezéssel hét lakás fog a jövő tavaszra Miskolcon felszabadulni.

— **Megkezdtek a miskolci bányapalota építését.** Szerdán megkezdtek a miskolci bányakapitánysági palota építését, amelynek költségei előreláthatólag egymilliárd koronába fognak kerülni. Galló Károly min. tanácsos bányakapitány kijelentései szerint a palota kétemeletes lesz és hat irodahelyiségből, továbbá tisztviselői lakásokból fog állni. A megállapodások szerint a vállalkozó 1924. év szeptemberéig be kell tennie a bérpalotát.

A Miskolci Napló 1923. november 22-i száma pedig az alábbiakat közölte:

— **Nincs akadálya a bányakapitányság palotájának építésének.** A bányakapitányság miskolci palotájának építése elől sikerült a polgármesternek elhárítani az akadályokat. Az építkezés 900 millióba fog kerülni. A polgármesternek sikerült kieszközölnie, hogy a pénzügyminiszter már 200 milliót ki is utalt és így az építkezés most már folytatható fennatadás nélkül.

Az ősszel megkezdett építkezés 1924. márciusában folytatódott, a befejezést azonban – amint arról a Magyar Jövő 1924. május 23-i száma tudósított – nem várt fejlemények késleltették:

— A bányakapitányság palotájának villanyberendezése. A miskolci iparoskörökben élénk szóbeszéd tárgyat képezi a bányakapitányság Soltész Nagy Kálmán-utcai palotájának villanyberendezése, melynek installálására, mint az a pénzügyminiszterium bányászati ügyosztályából kiszivárgott, Pallai budapesti cég kapott megbízást. A helyi iparosérdekeltségek érthető méltatlankodással fogadták a hírt, mert hiszen köztudomású, hogy a berendezés szállítása igen tekintélyes helyi vállalatok is, mint Szabó és Mátéffy, vitéz Sallay (Gürtler) Arisztid és Fazekas Dezső adtak ajánlatot. Mind a három cégről köztudomású, hogy minden vonatkozásban versenyképes a fővárosi hasonló szakmában dolgozó vállalatokkal. Különös ez a mellőzés azért is, mert a helyi ajánlatok a legolcsóbbak voltak. Amikor Miskolc városa előnyös feltételek mellett bocsátott telket a bányakapitányság számára, méltánytalanság az állam részéről, hogy a helyi ipari érdekeltségeket ilyen mellőzésben részesíti. Reméljük, a város polgármestere megtalálja a módját annak, hogy ezt a mellőzést illetékes helyen hivatalosan is szóvá tegye és a miskolci ipar érdekeit kellő nyomatékkal védelmébe fogadja.

A reggeli hírlap másnapi száma már részletesebb híreket közölt:

Miskolc város súlyos sérelme a bányakapitányság építési munkálatai körül

A törvényhatósági bizottság határozata ellenére mellőzték a miskolci iparosokat — A sérelem reperálása nélkül nem adhat a város a kincstárnak a telekre bekebelezési engedélyt

A mai sivár viszonyok között mindenesetre jelentős vívmány, hogy Miskolc városa rövid idő múlva egy új, hatalmas középülettel s egy új intézménnyel, a bányakapitánysággal gyarapodik. Meg is hozott minden lehető áldozatot ennek érdekében Miskolc város közönsége. — Mert nagy áldozat volt a fejlődő Miskolc egyik legkedvezőbben fekvő részén, a Soltész Nagy Kálmán-utcában a forgalmi értéknek alig egy-harmadrészen telket adni, amikor idővel teljes aranyparitáson értékesíthette volna a város ezt az 575 négyszögölnyi területet, amelyet tavaly május havában potom kétnmillió nyolcszázhetvenötezer koronáért engedett át a kincstárnak a bányakapitányság céljaira. Természetes, — hogy ilyen áldozatkészség mellett bizonyos feltételei is voltak a város közönségének. A telek átengedésének lényeges feltételeként kikötötte többek között Miskolc város közgyűlése, hogy az építkezési munkálatok miskolci iparosok által hajtandók végre. Ennyit joggal követelhetett rekompenzációként Miskolc város közönsége, amely tulajdonképpen nem a legszerűsebb ügyletett köthető a teleknek négyszögölenként ötezer koronáért való átengedésével.

Az eredeti megállapodás ugyanis az volt, — hogy a város a telek átengedése ellenében cserében kapja a kincstár tulajdonát képező Kossuth-utca 15. számú épületet. A pénzügyminiszter azonban arra kérte a várost, hogy álljon el ettől a megoldástól, mert a Kossuth-ut-

cai ház átengedését csakis törvényhozási uton lehet elintézni, ez pedig hosszadalmas eljárás volna. A jó Miskolc természetesen engedett. A vajszivű Miskolc meglegegedett a potom vételárral, pedig ha nagyon ragaszkodik a ma százmilliókat érő Kossuth-utcai házhoz, belement volna a pénzügyminiszterium ebbe a megoldásba is. Ha tehát engedékeny volt Miskolc városa, viszont joggal elvárhatta volna a pénzügyminiszteriumtól, hogy respektálja lényeges feltételeit, amelyeknek elfogadását a pénzügyminiszter is elismerte azzal a tényével, hogy a közgyűlési határozat tudomásul vétele után nyomban folyósította a vételári összeget.

Ezekkel a tényekkel szemben most arról a sajnálatos esetről kell referálnunk, hogy a pénzügyminiszterium megszegte a város által előírt feltételeket, amennyiben a villanyszerelési munkálatokat nem miskolci, hanem budapesti iparosnak adta.

A város által kikötött feltételek alapján a pénzügyminiszteriumnak nem is állott volna jogában miskolci iparosokon kívül másokat versenytárgyalásra felhívni. Mégis megtörtént, hogy a három felhívott miskolci iparoson kívül két budapesti céget is felhívott, hogy tegyen ajánlatot. Magának a versenytárgyalás kiírásának körülményei is említésre méltóak. Április hó 26-ikán kapták meg a miskolci villanyszerelő vállalatok a felhívást, azzal, — hogy április hó 30-áig tegyenek ajánlatot a

pénzügyminisztériumnál. Három nap állott csupán a miskolci cégeknek rendelkezésére, — hogy a komplikált számításokat igénylő ajánlatot elkészítsék és postára tegyék, úgy, hogy az április hó 30-ik napjának délelőtti 11 órájáig Budapesten, az első kerületben, a m. kir. pénzügyminisztérium harmadik emeletének 43-ik sz. szobájában legyen. A rövid terminusnak az volt az indokolása, hogy a munkálatot május első napjaiban meg kell kezdeni, amivel szemben az a tényállás, hogy máig, május hó 23-áig sem kezdte meg a nyertes cég a munkálatokat.

Háromszor huszonnégy óra állott mindössze rendelkezésére a miskolci iparosoknak, de a versenyképes miskolci cégek mégis eleget tudtak tenni a feltételeknek. Az ajánlatok felbontásánál azután a következő szám adatokkal állott szemben Urbán Béla, a verseny pályázat sorsát eldöntő miniszteri tanácsos:

Orsovsky (Budapest) 123.993,230 korona. — Szabó és Mátéffy (Miskolc) 93.272,968 korona. Paulay (Budapest) 84.108,800 korona. Gürtler (Miskolc) 72.777,100 korona. Fazekas (Miskolc) 68.543,128 korona.

Kiténik ezekből a szám adatokból, hogy a két legolcsóbb ajánlattevő, a Gürtler Arisztid és a Fazekas Dezső miskolci cégek voltak. Paulay budapesti villanyszerelő cég ezzel a két pályázóval szemben 12, illetve 15 millió koronával volt drágább.

A munkát ennek dacára nem Gürtler mérnök, aki a vitézi címet is elnyerte a háborúban, vagy Fazekas Dezső kapták meg, hanem Paulay. Hogy miképpen történt ez, azt az illetékes tényezők így magyarázták meg:

— Igaz ugyan, hogy Paulay az összes munkálatokra nézve nem volt a legolcsóbb, de időközben úgy határoztak a pénzügyminisztériumban, hogy a világító testek szállítását az ajánlatból kikapcsolják. Ilyen módon a szerelési költségek összege Paulaynál 51.500,000 korona és ezzel szemben a két legolcsóbb miskolci ajánlattevő két-háromszázezer koronával drágább. A miskolciak majd a világító testeket fogják szállítani.

Analizáljunk egy kissé és állapítsuk meg a következőket:

A pénzügyminisztériumnak az elfogadott feltételek alapján nem lett volna szabad, csak miskolci iparosokat a pályázaton való részvételre felszólítani. Ezzel szemben budapesti cégeket is beinvitált. Ha azonban már ezt megtette, kötelessége lett volna az ajánlatokat az eredeti feltételek alapján elbírálni. Ezzel szemben, dacára annak, hogy a végösszegben Gürtlerék voltak a legolcsóbbak, olyan módon adta oda Paulaynak a munkát, hogy kikapcsolta belőle a világító testek szállítását, ami egy-két százezer koronával olcsóbbá tette Paulay ajánlatát.

Kérdés már most, hogyan alakul így a helyzet? Olcsóbb lett ezzel a császárvárással az éjszakai munka? Erre a kérdésre is nemmel válaszolhatunk. Ugyanakkor a dolog, hogy a legolcsóbb miskolci ajánlattevők éppen a világító testek árát nyomták le ajánlatukban, — hogy az egész munkát megkaphassák. Ha tehát a pénzügyminisztériumban azt kívánják a miskolci iparosoktól, hogy a világító testekre tartsák árajánlatukat, akkor nagyon eszalódni fognak. Végösszegében így tehát sokkal többbe fog a munkát a kincstárnak kerülni, mintha az olcsó miskolci ajánlattevőknek adták volna a munkálatot.

Ezek az adatok kétségtelenül igazolják, hogy még azzal sem védekezhettek a pénzügyminisztériumban, hogy a budapesti vállalkozó révén olcsóbban tudják megcsinálni a munkálatot.

A magunk részéről bizunk is abban, hogy ez a döntés nem az utolsó szó ebben a különös ügyben. Miskolc városának módjában áll ugyanis Urbán miniszteri tanácsos urnak döntését kellőképpen ellensúlyozni. Az átengedett telek ügyében a város az írásbeli szerződést a pénzügyminisztériummal még nem kötötte meg és nem adta meg a bekebelezésre alkalmas okiratot sem. Sürgősen fel kell tehát hívni a törvényhatósági bizottságnak a pénzügyminiszter ur figyelmét arra, hogy amennyiben az előző döntés megsemmisítésével nem a miskolci iparosoknak juttatja a villanyszerelési munkálatokat a kikötött feltételek betartásához ragaszkodó Miskolc város közönsége, nem hajlandó a kincstárnak bekebelezési engedélyt adni a telekre és akadályokat fog gördíteni abban az irányban is, hogy a pénzügyminisztérium újabb kérelmei az épület tekintetében honoráltassanak. Az erre vonatkozó indítványt a sorok írója a törvényhatósági bizottság e hó 27-iki közgyűlésén meg fogja tenni. Bizunk abban, hogy Miskolc város törvényhatósági bizottsága kellő védelemben fogja részesíteni nemcsak a miskolci ipart, hanem a saját határozatát is. Olyan olcsón jutott hozzá a pénzügyminisztérium a telekhez, hogy ezt a csekély rekompenzációt nem tagadhatja meg a feltételeihez jogosan ragaszkodó várostól, különösen akkor nem, amikor alapjában véve még jelentékeny összeget is megtakarít ezzel az öt jogilag amúgy is kötelező korrekcióval. (h. k. dr.)

Az ügyben Gallow Károly, a miskolci Bányakapitányság vezetője is nyilatkozott. Ezt a Miskolci Napló 1924. május 28-án megjelent száma közölte:

**Miért mellőzték miskolczi iparosokat
a bányakapitányság építkezésénél**
Nyilatkozik a bányakapitányság vezetője

A bányakapitányság építése befejezéshez közeledik és a napokban már megkezdik a felszerelési munkálatokat, úgy hogy még a nyár folyamán beköltözhet a hivatal. Ezzel hét lakás szabadul fel a városban. A napokban azonban nyugtalanító hírek kerültek forgalomba a bányakapitányság felszerelési munkálatait illetőleg. — A törvényhatósági bizottság egyik tagja kifogás tárgyává tette, hogy a pénzügyminiszterium a felszerelési munkák egy részét nem miskolci iparosoknak adta ki, bár erre kötelezve lett volna, ez alapján tehát követeli, hogy a város mindaddig tagadja meg a bekebelezésre alkalmas okirat kiadását, amíg a pénzügyminiszterium nem deferál a közgyűlés határozatának és nem helybeli iparosoknak adja ki a teljes felszerelési munkálatokat.

Gallow Károly miniszteri tanácsos, a bányakapitányság vezetője erről a vitás kérdésről a következőket mondotta munkatársunknak:

— A kormánynak nincs oka különös hálára a várossal szemben, mert ugyanakkor, amikor a város több közintézménynek ingyen telket ajánlott fel, a bányakapitányság — bár kedvezményesen, de a napi árnál nem lényegesen olcsóbban — készpénzfizetés mellett vett a várostól telket olyan helyen, ahol rajtuk kívül senki sem merne megkezdni az építkezést.

A közgyűlési határozat 8-ik pontja előírja hogy az építést miskolci iparosokkal kell végeztetni. Ezt a kormány be is tartotta, mert dacára a budapesti olcsóbb ajánlatnak, miskolci iparosoknak kel-

lett kiadni az építkezést. Sem az építési engedélyben, sem a közgyűlési határozatban sehol nincs arról szó, hogy az épület felszerelési munkálatait is, szűkreszabott verseny mellett, miskolci vállalkozóval kell végeztetni. A kormánynak tehát módjában volt azzal az iparossal készíttetni a felszerelést, aki a legmegfelelőbb ajánlatot tette. Egyébként a budapesti és a miskolci ajánlatok közül a miskolciak 15—40 millióval drágábbak voltak. A felszerelési munkák kiadását nem egy miniszteri tanácsos, hanem egy bizottság végezte, amely bizottságban ott volt a kereskedelmi és pénzügyminiszterium kiküldöttje is. A felszerelési munkának egyébként is több, mint a 90 százalékát miskolci iparosok kapták.

— Sem a kormánynak, sem a bányakapitányságnak ebben a kérdésben nincs egyéb megjegyezni valója, mert a felvetett kérdés olyan dolgokat érint, amelyeknek nincs semmi jogalapja. A kormány a város közgyűlési határozatától függetlenül szabadon élhet azzal a jogával, amit részére a törvény biztosít és nem fognak belemenni abba, hogy erőszakosan félremagyarázott kérdések miatt egy fontos és a város érdekeit szolgáló építkezés befejezését indok nélkül késleltessék.

A nyilatkozat az építetők részéről világítja meg a kérdést. Hozzátenni való annyi van, hogy mindenesetre meg kell hasonlítani az építkezéseknél a módját találni annak, hogy miskolci iparosok részesedjenek a munkában, ami nem csupán a helyi iparnak érdeke, de a városnak is.

A bányakapitányság villamosberendezési munkálatainak kérdése miatt Hoványi Kornél dr. terjesztett elő indítványt, melyre nézve az állandó választmány javaslata a következő:

— A közgyűlés írjon fel a pénzügyminiszterhez, hogy amennyiben módja és alkalma van, a miskolci iparosok igényét vegye figyelembe a villamos-berendezési munkálatok kiadásánál. Egyébként pedig az indítvány többi része felett térjen napirendre a közgyűlés. Az egész építkezés 1800 millióba került. Ebből 1750 millió korona értékű munkát miskolci iparosok kaptak, a pénzügyminiszter tehát azt a megállapodást hogy az építkezést miskolci iparosokkal végezteti, a legteljesebb mértékben teljesítette, ezért tehát nem lehet megtagadni a telek átírásához való hozzájárulást.

Az építkezés gőzerővel folytatódott és a Magyar Jövő 1924. szeptember 21-i száma már a hivatal beköltözéséről tudósított:

— A bányakapitányság átköltözött új székházába. A bányakapitányság szombaton költözött át új, most elkészült székházába. Hétfőtől kezdve már a Soltész Nagy Kálmán-utcai palotában folytatja működését.

A bányakapitányság épületéről két régi fényképfelvételt ismerek. Az első 1925-ben, a második 1938-ban készült.⁸ A székházhoz észak felől a MÁV Osztálymérnökség 1925-ben létesített épülete csatlakozik.

⁸ Forrás: <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=32720155>, illetve Herman Ottó Múzeum fotótára (8552): Megai Géza felvétele.

Mindkét felvételen jól látszik, hogy az épület utcafrontján – mai állapotától eltérően – eredetileg két kapubejárat volt. Az északi (a fényképeken távolabbi) bejáraton keresztül juthattak az ügyfelek a Bányakapitányság földszinten kialakított hivatali helyiségeibe, a déli kapubejárat pedig az épületben lévő hét szolgálati lakás megközelítését szolgáló lépcsőházba vezetett. Ma csak utóbbi bejárat létezik, mert az északi bejáratot 1969-ben befalazták és a lépcsőház helyén is irodahelyiséget létesítettek.

Az épülethez, annak háta mögött tágas udvar csatlakozott. Ide néztek a 4-6 szobás szolgálati lakások erkélyei. A szolgálati lakások megfelelő elhelyezést biztosítottak a Bányakapitányságon dolgozó tisztviselőknek és családtagjaiknak. A hivatal irattárában több korabeli bérleti szerződés is fennmaradt, melyből képet alkothatunk a szolgálati lakások korabeli felszereléseiről, pl.:

„A lakáshoz tartozik a bányakapitányság által kijelölendő egy padlástér, kettő pincehelyiség, a nyílt erkély előtti virágos kert, majorságketrec és ól, továbbá közös mosókonyha, vasaló helyiség, szárító padlás, közös udvar és szőnyegporoló állvány használata. A lakás berendezési tárgyai egy drb. villamos árammérő, egy drb. biztosító tábla, egy drb. villamos csengő reduktor, tizenhárom drb. villanylámpa kapcsoló, 5 drb. villamos konnektor, kettő drb. villanycsengő, hét drb. csengőnyomó, egy drb. mennyezetvilágító, egy drb. zsinórfüggő, egy drb. ampolna, kettő drb. csillár és egy drb. húzólámpa pléh ernyővel, továbbá három drb. perpetuum grafitozott kályha, egy drb. Jobbágykályha, egy drb. diósgyőri vaskályha, egy drb. takaréktűzhely, egy drb. fürdőkád kályhával, egy drb. mosdó, egy drb. kiöntő vaskagyló, két drb. closet vízőblítéssel, a virágos kertben vízcsap, toldalékcsovel.”

A Bányakapitányság székházával kapcsolatos a Miskolci Napló 1924. október 17-i száma még egy hírt közölt:

— A bányakapitányságon két proli is kapott lakást. A bányakapitányság új székháza az ősszel készült el. Homlokzatát két freskó díszíti. A bányászéletből vett vonatkozásokkal. Mindenik képen egy-egy bányamunkás is van.

A napokban arra megy egy szocialista vezetőségi tag és meglátva a freskókat, önelégülten mondja a mellette haladónak:

— No lám, ebben a szép palotában végre két proli is kapott lakást.

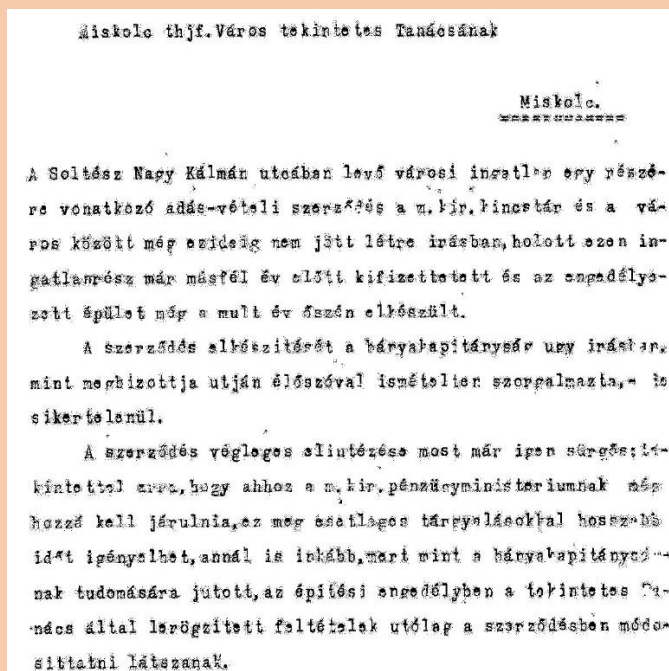
— Hol?

— A második emeleten. — Az a két bányamunkás, akit odafestettek a homlokzatra.

Az épületet díszítő és az újság által hivatkozott „bányász idillt” ábrázoló sgraffito-t Márton Ferenc festőművész készítette.⁹

A Bányakapitányság már fél éve új székházában működött, de az ingatlan telekkönyvi bejegyzésére még nem kerülhetett sor, mert a m. kir. Kincstár és Miskolc város Polgármesteri Hivatala között a telek adásvétel szerződésbe foglalása még nem történt meg. Ennek legfőbb oka az volt, hogy a székház elhelyezésére szolgáló két telek utcafronti oldala – a Polgármesteri Hivatal eredetileg megszabott feltételétől eltérően – nem teljes hosszában, hanem csak mintegy 4/5 részében került beépítésre. A vitás kérdések megtárgyalása folyamatban volt, ezért a szerződéskötés megsürgetése tárgyában 1925. március 10-én Gallow Károly bányakapitány levélben fordult a város Tanácsához.

⁹ Saját felvétel. A festmény eddig két alkalommal került restaurálásra.

Tekintettel arra, hogy a bányakapitányság addig, amíg az
 erre vonatkozó kérdést végleg nem rendeztetnek, nem láthaz
 hozzá a melléképületek és lepités elfogadottához, mely ut-
 többi nélkül az épület elzárva nincs, és nyugodtan nem is hasz-
 nalható, tisztelettel megkérési a bányakapitányság a tekinta-
 tes Címet, hogy ezt a kérdést sürgősen elintézzni sziveskedjék.

Magyar Királyi bányakapitányság.

M i s k o l c, 1925. évi március hó 10-én.

Gallov
 m. kir. minisleri tanceror
 bányakapitány.

A tárgyalások végül megállapodással zárultak, és az adásvételi szerződés meg-
 kötésére 1926. december 22-én sor került.

Adásvételi szerződés

Miskolc thj. város közönsége képv. Dr. Hadobay Sándor pol-
 gármester, mint eladó (a szövegben röviden „eladó”) és a m. kir.
 kincstár képviselőjében Gallov Károly m. kir. bányakapitány, mint
 vevő (a szövegben röviden vevő) között a következőkben jött
 létre:

- 1) Eladó az 1923. május 17-én 111/ky. 1923. sz. közgyűlési
 határozat alapján eladta vevőnek a miskolci 381. sz. t. jkvbeli
 13/b. hrsz. ingatlanának a közgyűlési határozathoz mellékel-
 t felosztási terven 8 és 4 számmal jelzett 575 négyszögöl terü-
 letü részét 2.875.000 korona vételárért, kiköfvén a hivatkozott
 közgyűlési határozat 3. pontjában azt, hogy vevő a Soltész Nagy
 Kálmán utcai homlokzat vonalat egész hosszában tartozik beépi-
 teni.

Vevő ezen kötelezettségétől eltérően nem építette be a Soltész Nagy Kálmán u. homlokzat vonalat, s ennek folytán az épület déli határvonalán túl fekvő összesen 129 négyszögöl területre vonatkozólag a hivatkozott közgyűlési határozat 3. és 7. pontjára tekintettel felek kölcsönösen elállottak ennek eladása, illetve megvételétől; figyelemmel azonban arra, hogy az eredetileg 575 négyszögöl kiterjedésű ingatlan vételárát 2.875.000 kor. vevő kifizette, az előző bekezdésben írt 129 négyszögöl eladásának elmaradása következtében felek olykép állapodtak meg, - mely megállapodás a m. kir. pénzügyminisztérium 52.509/1928. -XVI. főosztály szu. rendeletével jóváhagyatott -, hogy a terület csökkenés dacára a vételár nem változik, viszont az eladó magára vállalta, az ezen rendeletben leírt kerítésnek a vevő által rendelkezésre bocsátott téglából való megépítését, mely kötelezettségének az eladó eleget is tett, ezt vevő ezennel igazolja.

Ekként a fentírt közgyűlési határozattól eltérően eladás tárgyát képezi a miskolci 331 szu. tjkvbeli 91 sorszámu 13/b-1 6-10/4/5 hrszu. 446 négyszögöl területű ingatlan, amelynek vételára fejében 2.875.000 koronát a vevő 1928. évi július hó 19-én. kifizetett, ennek felvételét eladó ezennel is elismeri és nyugtatja. A vételáron felül a vevő által fizetendő az összes bélyeg és átírási illeték valamint a telekkönyvi átírással felmerülő költség.

2) Vevő képviselője a 77.794/1928-XVI. szakosztály sz. pénzügyminisztériumi felhatalmazás és fentebb hivatkozott 52.509/XVI. főosztály sz. rendelet alapján a fent körülírt ingatlant a kikötött vételárban és feltételek mellett megveszi.

3) Eladó feljogosítja vevőt, hogy tulajdonjogát a fent körülírt ingatlanra, saját költségén, telekkönyvileg bekelebeztesse.

4) Vevő 1923 év június 1-én lépett a megvett ingatlan birtokába és használatába s így ezen naptól fogva huzza hasznait és viseli terheit s így az adót is.

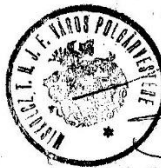
5) Vevőre ezen jogügylet a m.kir.Pénzügyministerium jóváhagyásával válik joghatályossá.

Jelen szerződés felek által elolvastatván az elfogadás után a jelenvolt tanúk előtt két eredeti példányban aláíratott.

Miskolc 1926 december 22-én

Előttünk mint
tanúk.

A. Kincstár
J. Kincstár

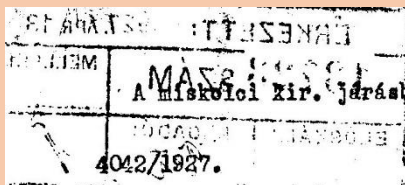
Ch. K. L. K.
polgármester

A m.kir.kincstár képviselőjében
Budapest, 1927. március 5.-én.
m.kir.pénzügyminister helyett:

V. K.

A telekkönyvi bejegyzés 1927. április 1-én történt meg:

V e g z é s .

A telekkönyvi hatóság az 1926. évi december hó 22. napján Miskolcon folt felsőbbhatóságilag jóváhagyott adásvevési szerződés alapján elrendeli, hogy a telekkönyvi íroda a miskolci 331. számú telekjegyzőkönyvben A. f. 91 sorszáma s 13/b/1/6/10/a/5 helyrajzi szám alatt foglalt a Miskolc városi közönsége nevén álló ingatlant jegyezze le, ezután jegyezze be a miskolci 10304. számú telekjegyzőkönyvbe s ott arra a tulajdonjogot vétel jogaimén 2.875.000 korona vételár feltűrtetésével a kir. kincstár javára kebeljeze be.

Ezzől értesítést kapnak:

1. A miskolci m. kir. adóhivatal a szerződés másolattal.

2. A miskolci m. kir. pénzügyigazgatóság.

3. Miskolc város adóhivatala 2 végzéssel.

4. Miskolc város képv. dr. Bodobay Sándor polgármester
folyamodó a bejegyzési bizonyítvánnyal ellátott eredeti okirat kéz-
besítésével H.

5. Gallov Károly m. kir. bányakapitány H.

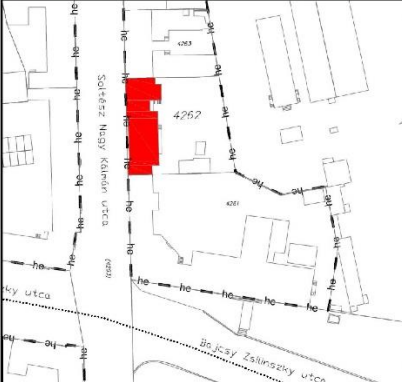
Miskolc, 1927. évi április hó 1. napján.

Dr. Barri Ferenc sk. kir. járáshíró.

A kiadvány hitelűlt:

telekkönyvvezető.

A bányakapitánysági palota ma is egyik meghatározó utcaképi eleme a Soltész Nagy Kálmán utca e szakaszának és idestova egy évszázada szolgál a bányahatóság miskolci hivatali szervezetének otthonául. Az épület ma már védett-séget élvez.

Miskolc Megyei Jogú Város Helyileg Védett Egyedi Épített Értékei		Elrendelő önkorm. r. száma:	22/2004 (VII.6.)	
	Városrész:	Belváros		
	Utca, házszám:	Soltész Nagy Kálmán utca 5. sz.		
	Hrsz:	4262		
	Megnevezés:	Miskolci Bányakapitányság		
	Típus:	Pince+földszint+2emelet, zártosú beépítés		
	Tulajdonviszony:	Állami		
	Jelenlegi funkció:	Igazgatási funkció		
	Adatfelvétel:	2008		
Védelem rövid indoklása: A bányakapitányság épülete a korra jellemző szecesszió hatása alatt lett kialakítva. Az épület figyelemfelkeltő ornamentális díszítése Márton Ferenc műve, amely szimmetrikus kompozíció közepén a bányászok címere látható. Az épület a kialakult Soltész Nagy Kálmán utca keleti vonalának meghatározó, monumentális beépítése.		Védett:	Az épület	Bibliográfiai hív. (irodalom/oldal): 1/1/109-113
		Stílusjegy:	Szecesszió	
		Tervező:	Medgyaszay István	
		Építés éve:	1923-1925	

Miskolc belvárosában, különösen főutcáján egymást érik a szebbnél szebb épületek, melyek a 19. század utolsó, illetve a 20. század első negyedében épültek. Ezek sorába illeszkedik a bányakapitánysági palota is, amely ma a város egyik mutatós középülete.

A székház mai utcafronti képe

